

L E G A L

KONFERENCJA PT TEPIS – XXXII WARSZTATY PRZEKŁADU PRAWNICZEGO I SPECJALISTYCZNEGO

WYKONYWANIE ZAWODU TŁUMACZA PRZYSIĘGŁEGO

adw. Monika Antosik-Bandurska
adw. Paweł Gugąła

1. W przypadku wykonywania tłumaczenia w niedzielę na żądanie Policji:

- a) tłumaczowi przysięgłemu przysługuje zgodnie z Kodeksem pracy wyższe wynagrodzenie za wykonywanie czynności w dni wolne od pracy
- b) tłumacz może domagać się od Policji odsetek od przyznanego mu wynagrodzenia w przypadku jego nieterminowej zapłaty
- c) tłumacz przysięgły może pozwać Policję do sądu o zapłatę wynagrodzenia za tłumaczenie, jeżeli czas pozostawiania tłumacza do dyspozycji Policji został nieprawidłowo obliczony
- d) w przypadku tłumaczenia w dniu zlecenia tłumaczowi przysługuje podwyższone wynagrodzenie o 100%

1. W przypadku wykonywania tłumaczenia w niedzielę na żądanie Policji:

- b) tłumacz może domagać się od Policji odsetek od przyznanego mu wynagrodzenia w przypadku jego nieterminowej zapłaty

- d) w przypadku tłumaczenia w dniu zlecenia tłumaczowi przysługuje podwyższone wynagrodzenie o 100%

Wyrok Sądu Okręgowego w Lublinie z 20
lipca 2016 r. w sprawie o sygn. akt
II Ca 272/16

Przydatne pisma:

- wezwanie do zapłaty
- pozew o odsetki

odpowiedź d) - rozbieżności w orzecznictwie

Sąd Apelacyjny w Białymstoku w postanowieniu z dnia 6 listopada 2012 r. o sygn. akt II AKz 324/12 orzekł, że „uregulowanie dotyczące ustalenia wysokości wynagrodzenia tłumacza przysięgłego za tłumaczenie ustne, obliczane według § 2 ust. 2 rozporządzenia z dnia 24 stycznia 2005 r. w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego (Dz. U. Nr 15, poz. 131) (jak za tłumaczenie pisemne) w drodze analogii, **nie może mieć zastosowania.** Ustawodawca odmiennie jak przy tłumaczeniu pisemnym nie przewidział wynagrodzenia powiększonego o 100% za sporządzenie tłumaczenia ustnego – na wniosek zlecającego – w dniu zlecenia.

odpowiedź d) - rozbieżności w orzecznictwie

Do zgoda odmiennej konkluzji doszedł tymczasem Sąd Apelacyjny w Katowicach, wskazując w postanowieniu z 14 grudnia 2011 r., sygn. akt II AKz 766/11, iż „przepis § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 stycznia 2005 roku w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego (Dz.U. 2005 r. Nr 15, poz. 131 ze zm.), mimo że przewidując podwyższenie stawki posługuje się sformułowaniem „postępowanie przyspieszone”, odnosi się nie tylko do postępowania określonego w rozdziale 54 a Kodeksu postępowania karnego, ale do wszystkich tych sytuacji, kiedy tłumaczenie wykonywane jest pod presją czasu z uwagi na pilną sytuację procesową.

2. W sytuacji niemożności stawienia się na rozprawę tłumacz przysięgły powinien:

- a) zawiadomić o tym niezwłocznie Sąd i w miarę możliwości zorganizować zastępstwo
- b) w przypadku choroby usprawiedliwić swoją nieobecność zwolnieniem lekarskim wydanym przez lekarza sądowego
- c) zorganizować zastępstwo
- d) zawiadomić o tym niezwłocznie Sąd

2. W sytuacji niemożności stawienia się na rozprawę tłumacz przysięgły powinien:

- b) w przypadku choroby usprawiedliwić swoją nieobecność zwolnieniem lekarskim wydanym przez lekarza sądowego
- d) zawiadomić o tym niezwłocznie Sąd

Postanowienie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie w sprawie o sygn. akt IV SA/Wa 3424/15 – odmowa przyznania tłumaczowi wynagrodzenia

3. Postępowanie przez Komisję Odpowiedzialności Zawodowej Tłumaczy Przysięgłych przy Ministrze Sprawiedliwości (KOZ):

- a) prowadzone jest wyłącznie na wniosek Ministra Sprawiedliwości na podstawie przepisów u.z.t.p. i posiłkowo Kodeksu postępowania karnego
- b) prowadzone jest na podstawie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego
- c) prowadzone jest na podstawie przepisów u.z.t.p. i posiłkowo Kodeksu postępowania karnego, a odwołania od uchwały KOZ rozpoznaje Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych właściwego sądu apelacyjnego na podstawie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego
- d) prowadzone jest na podstawie przepisów u.z.t.p. i posiłkowo Kodeksu postępowania karnego, a odwołanie od uchwały KOZ winno być rozpoznawane na podstawie przepisów Kodeksu postępowania karnego

3. Postępowanie przez Komisję Odpowiedzialności Zawodowej Tłumaczy Przysięgłych przy Ministrze Sprawiedliwości (KOZ):

- d) prowadzone jest na podstawie przepisów u.z.t.p. i posłankowo Kodeksu postępowania karnego, a odwołanie od uchwały KOZ winno być rozpoznawana na podstawie przepisów Kodeksu postępowania karnego

ORZECZNICTWO

- Wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z 12 marca 2013 r., w sprawie o sygn. akt: III APa 5/13
- Postanowienie Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z 31 stycznia 2017 r. w sprawie o sygn. akt III A Po 4/16

4. W piśmie skierowanym do tłumacza przysięgłego Policja informuje o prowadzonym przez siebie dochodzeniu w sprawie kradzieży samochodów i żąda od tłumacza udzielenia w terminie 7 dni informacji, dla kogo wykonywał tłumaczenia o nr rep. 223/2015. W takiej sytuacji tłumacz przysięgły:

- a) powinien udzielić Policji żądanych informacji we wskazanym terminie
- b) udzielając Policji informacji może narazić się na odpowiedzialność dyscyplinarną
- c) tłumacz przysięgły może wyrazić na piśmie gotowość udzielenia żądanych informacji po uprzednim zwolnieniu go przez prokuratora z tajemnicy zawodowej
- d) powinien odmówić Policji udzielenia żądanych informacji powołując się na tajemnicę zawodową

4. W piśmie skierowanym do tłumacza przysięgłego Policja informuje o prowadzonym przez siebie dochodzeniu w sprawie kradzieży samochodów i żąda od tłumacza udzielenia w terminie 7 dni informacji, dla kogo wykonywał tłumaczenia o nr rep. 223/2015. W takiej sytuacji tłumacz przysięgły:

- b) udzielając Policji informacji może narazić się na odpowiedzialność dyscyplinarną
- c) tłumacz przysięgły może wyrazić na piśmie gotowość udzielenia żądanych informacji po uprzednim zwolnieniu go przez prokuratora z tajemnicy zawodowej
- d) powinien odmówić Policji udzielenia żądanych informacji powołując się na tajemnicę zawodową

PODSTAWA PRAWNA

art. 14 ust. 1 pkt. 2) UZTP

tłumacz przysięgły
obowiązany jest do
zachowania w tajemnicy
faktów i okoliczności, z
którymi zapoznał się w
związku z tłumaczeniem

art. 180 § 1 KPK

osoby obowiązane do zachowania
tajemnicy związanej
z wykonywaniem zawodu lub
funkcji mogą odmówić zeznań co
do okoliczności, na które rozciąga
się ten obowiązek, chyba że sąd
lub prokurator dla dobra wymiaru
sprawiedliwości zwolni te osoby
od obowiązku zachowania
tajemnicy.

5. Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie zwraca się do tłumacza przysięgłego języka niemieckiego z zapytaniem, czy podjąłby się tłumaczenia konsekutywnego spotkania z przedstawicielami niemieckiego wymiaru sprawiedliwości, którego celem ma być przybliżenie polskim sędziom sposobu funkcjonowania niemieckich sądów administracyjnych. Spotkanie ma trwać około 6 godzin. W takiej sytuacji:

LEGAL

- a) tłumaczowi będzie przysługiwało wynagrodzenie obliczone zgodnie z Rozporządzeniem w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego oraz – na wniosek tłumacza – zwrot kosztów dojazdu
- b) zgodnie z art. 15 u.z.t.p. tłumacz nie może odmówić wykonania tłumaczenia, chyba że zachodzą szczególnie ważne przyczyny uzasadniające odmowę
- c) tłumacz ustala wysokość wynagrodzenia ze zleceniodawcą na zasadach rynkowych
- d) odmowa wykonania tłumaczenia może skutkować skierowaniem do KOZ wniosku o ukaranie tłumacza

- c) tłumacz ustala wysokość wynagrodzenia ze zleceniodawcą na zasadach rynkowych

WYKŁADNIA

art. 15 UZTP

Tłumacz przysięgły nie może odmówić wykonania tłumaczenia w postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, na żądanie sądu, prokuratora, Policji oraz organów administracji publicznej, (...).

Art. 16 UZTP

1. Wynagrodzenie za czynności tłumacza przysięgłego ustala, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, umowa ze zleceniodawcą lub zamawiającym (...)

2. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, stawki wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego wykonane na żądanie podmiotów, o których mowa w art. 15, (...)

6. Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim przesłał tłumaczowi języka hiszpańskiego wraz z aktami sprawy kilkaset dokumentów w języku hiszpańskim z prośbą o wybranie dokumentów „istotnych dla sprawy” oraz ich przetłumaczenie na jęz. polski. W takiej sytuacji:

- a) tłumacz powinien dokonać analizy akt i przetłumaczyć dokumenty, które uważa za istotne
- b) tłumaczowi przysługuje wynagrodzenie za czas poświęcony na analizę dokumentów jak za tłumaczenie ustne
- c) tłumacz powinien zwrócić się do Sądu z prośbą o wskazanie, które dokumenty ma przetłumaczyć
- d) tłumacz powinien przetłumaczyć wszystkie przesłane dokumenty, tak aby Sąd sam mógł ocenić, które są istotne dla sprawy

6. Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim przesłał tłumaczowi języka hiszpańskiego wraz z aktami sprawy kilkaset dokumentów w języku hiszpańskim z prośbą o wybranie dokumentów „istotnych dla sprawy” oraz ich przetłumaczenie na jęz. polski. W takiej sytuacji:

c) tłumacz powinien zwrócić się do Sądu z prośbą o wskazanie, które dokumenty ma przetłumaczyć

7. Zamieszkały w Warszawie tłumacz przysięgły języka łotewskiego został wezwany na rozprawę karną przed Sądem Okręgowym w Nowym Sączu na godz. 8.00. W takiej sytuacji:

- a) tłumacz może domagać się zwrotu kosztów podróży
- b) tłumacz może domagać się zwrotu kosztów noclegu w Nowym Sączu
- c) tłumacz może domagać się wynagrodzenia za czas pozostawiania do dyspozycji sądu
- d) tłumacz może domagać się wynagrodzenia za czas poświęcony na dojazd do Nowego Sącza i z powrotem

7. Zamieszkały w Warszawie tłumacz przysięgły języka łotewskiego został wezwany na rozprawę karną przed Sądem Okręgowym w Nowym Sączu na godz. 8.00. W takiej sytuacji:

- a) tłumacz może domagać się zwrotu kosztów podróży
- b) tłumacz może domagać się zwrotu kosztów noclegu w Nowym Sączu
- c) tłumacz może domagać się wynagrodzenia za czas pozostawiania do dyspozycji sądu

ORZECZNICTWO

Postanowienie Sądu Apelacyjnego
w Katowicach z dnia 21 stycznia 2015 r.
w sprawie o sygn. akt II AKz 787/14

TEZA

Zgodnie z treścią przepisu art. 618 f § 1 k.p.k. biegłemu sądowemu za wykonanie czynności na zlecenie sądu lub organu postępowania przygotowawczego przysługuje wynagrodzenie jedynie za czas jaki przeznaczył na opracowanie pisemnej opinii wraz z uzasadnieniem, bądź za czas faktycznego pozostawania do dyspozycji organu prowadzącego postępowanie, np. przedstawiając ustną opinię.

W konsekwencji powyższego w skład wynagrodzenia biegłego nie może wchodzić czas podróży poświęcony przez niego na stawiennictwo w sądzie.

8. Z powodu choroby tłumacz złożył wniosek o przyznanie mu wynagrodzenia za tłumaczenie na rozprawie i zwrot kosztów podróży po upływie przewidzianego w ustawie 3-dniowego terminu. W takiej sytuacji:

- a) tłumacz może złożyć wniosek po terminie, powinien jednakże dołączyć do wniosku zwolnienie wystawione przez lekarza sądowego
- b) nie ma możliwości domagania się wypłaty wynagrodzenia po upływie terminu, chyba że Sąd nie pouczył tłumacza o konieczności złożenia wniosku w ciągu 3 dni
- c) wraz z wnioskiem o wynagrodzenie tłumacz powinien złożyć wniosek o przywrócenie terminu i uprawdopodobnić to, że był chory
- d) wraz z wnioskiem o wynagrodzenie tłumacz powinien złożyć wniosek o przywrócenie terminu i przedłożyć zwolnienie lekarskie na dowód tego, że był chory

8. Z powodu choroby tłumacz złożył wniosek o przyznanie mu wynagrodzenia za tłumaczenie na rozprawie i zwrot kosztów podróży po upływie przewidzianego w ustawie 3-dniowego terminu. W takiej sytuacji:

- c) wraz z wnioskiem o wynagrodzenie tłumacz powinien złożyć wniosek o przywrócenie terminu i uprawdopodobnić to, że był chory
- d) wraz z wnioskiem o wynagrodzenie tłumacz powinien złożyć wniosek o przywrócenie terminu i przedłożyć zwolnienie lekarskie na dowód tego, że był chory (co do zasady też poprawna)

8. Z powodu choroby tłumacz złożył wniosek o przyznanie mu wynagrodzenia za tłumaczenie na rozprawie i zwrot kosztów podróży po upływie przewidzianego w ustawie 3-dniowego terminu. W takiej sytuacji:

e) tłumacz nie choruje !!!

PODSTAWA PRAWNA

Art. 168 § 1 KPC

Jeżeli strona nie dokonała w terminie czynności procesowej bez swojej winy, sąd na jej wniosek postanowi przywrócenie terminu.

Art. 169 § 1 i 2 KPC

§ 1. Pismo z wnioskiem o przywrócenie terminu wnosi się do sądu, w którym czynność miała być dokonana, w ciągu tygodnia od czasu ustania przyczyny uchybienia terminu.

§ 2. W piśmie tym należy uprawdopodobnić okoliczności uzasadniające wniosek.

9. Sąd nie skorzystał z usług tłumacza wezwanego na rozprawę cywilną ze względu na niestawiennictwo świadka, którego tłumacz miał tłumaczyć. W takiej sytuacji:

- a) tłumaczowi nie przysługuje wynagrodzenie, skoro sąd nie skorzystał z jego usług
- b) tłumaczowi przysługuje wynagrodzenie w wysokości 1000 PLN jako stawki rynkowej rekomendowanej przez PT TEPLIS za dzień tłumaczenia
- c) tłumaczowi przysługuje wynagrodzenie w wysokości jak za jedną godzinę tłumaczenia ustnego
- d) tłumaczowi przysługuje wynagrodzenie w wysokości 4,6% kwoty bazowej na podstawie art. 86 ust. 3 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, powiększone o stawkę podatku VAT

9. Sąd nie skorzystał z usług tłumacza wezwanego na rozprawę cywilną ze względu na niestawiennictwo świadka, którego tłumacz miał tłumaczyć. W takiej sytuacji:

Żadna z odpowiedzi nie jest poprawna.

Tłumaczowi przysługuje wynagrodzenie w wysokości 4,6% kwoty bazowej na podstawie art. 86 ust. 3 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, ale bez podatku VAT.

10. Tłumacz złożył wniosek o przyznanie mu wynagrodzenia za tłumaczenie na rozprawie powiększonego o stawkę podatku VAT. Sąd przyznał tłumaczowi wynagrodzenie w żądanej wysokości, pominął jednak wniosek o przyznanie podatku VAT. W takiej sytuacji:

- a) wynagrodzenie przyznane tłumaczowi zawiera już podatek VAT, więc wniosek tłumacza był niezasadny i dlatego Sąd go nie uwzględnił
- b) tłumacz powinien złożyć zażalenie do Sądu wyższej instancji
- c) tłumacz powinien złożyć wniosek o uzupełnienie postanowienia poprzez przyznanie mu podatku VAT
- d) tłumacz powinien dochodzić zapłaty podatku VAT odrębnym powództwem cywilnym

10. Tłumacz złożył wniosek o przyznanie mu wynagrodzenia za tłumaczenie na rozprawie powiększonego o stawkę podatku VAT. Sąd przyznał tłumaczowi wynagrodzenie w żądanej wysokości, pominął jednak wniosek o przyznanie podatku VAT. W takiej sytuacji:

c) tłumacz powinien złożyć wniosek o uzupełnienie postanowienia poprzez przyznanie mu podatku VAT

DZIĘKUJEMY ZA UWAGĘ

adw. Monika Antosik-Bandurska
adw. Paweł Gugąła

SG LEGAL SIEROTA GUGAŁA SP. J.
ul. Jana Nowaka Jeziorańskiego 47/34
03-982 Warszawa